

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Ladislav Zchoval

Osmdesát let dr. Bohumila Hacara

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 11 (1966), No. 2, 103

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139053>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1966

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

OSMDESÁT LET DR. BOHUMILA HACARA

Dne 9. února se dožívá osmdesáti let Dr. Bohumil HACAR, zaslužilý člen JČMF, docent Palackého university v Olomouci, ředitel středních škol v. v. Narodil se v Praze, ale působil hlavně na Hané, s níž je rodově spjat a kde také nyní v Prostějově žije.

Dr. B. Hacar vystudoval matematiku a fyziku (částečně na vídeňské universitě) a po první světové válce, kterou prožil jako voják, učil na středních školách v Prostějově a v Šumperku a později v těchto městech pracoval i jako středoškolský ředitel. Byl velmi úspěšným ředitelem a výborným učitelem. Působil velmi pronikavě na kulturní život i svými popularizačními přednáškami, které měly význam širší než jen krajový. V Prostějově jeho vlivem se tehdejší Přírodovědecký klub stal významnou kulturní institucí. Už tato část činnosti by stačila k tomu, abychom na dr. B. Hacara vděčně vzpomínali.

Avšak dr. B. Hacar si zaslouží naší vzpomínky i pro své působení na vysoké škole a pro svou činnost vědeckou, kterou od začátku své dráhy konal za opravdu obtížných podmínek, avšak s velmi dobrými výsledky. Věnoval se astronomii, hlavně astrofyzice. Hned po I. světové válce se obíral aplikací zákonů záření na stelární problémy a později se dlouhá léta systematicky věnoval studiu proměnných hvězd jako pozorovatel i jako teoretik. Jeho pozorování i práce teoretické vycházely v zahraničních vědeckých časopisech. Populární práce z astronomie uveřejňoval v našich časopisech. Vynikající jsou učebnice astronomie, které dr. B. Hacar napsal (Mechanika sluneční soustavy, Praha 1944, Úvod do obecné astronomie, Praha 1963). Po druhé světové válce se habilitoval na Palackého universitě a konal tam přednášky až do r. 1958. Tuto činnost dr. B. Hacara je nutno velmi vysoce hodnotit, a to jak pro metodickou, tak i pro věcnou stránku jeho přednášek, jimiž ovlivnil velmi mnoho budoucích středoškolských učitelů fyziky.

Ladislav Zachoval

ŠEDESÁTINY S. INSPEKTORA BARTŮŇKA

Dne 16. dubna 1966 se dožívá šedesáti let zaslužilý školský pracovník a dlouholetý člen naší Jednoty, soudruh Josef Bartůňek. Zájem o matematiku a fyziku u něho vyrostl už za jeho středoškolských studií na písecké reálce a plně se rozvinul při studiu těchto oborů na přírodovědecké fakultě University Karlovy, kde svá studia dokončil v roce 1933.

Po absolvování university působil s. Bartůňek nejprve na bývalých měšťanských školách v severočeském pohraničí, potom na gymnasiích v Mladé Boleslavi a v Praze 1 na pedagogickém gymnasiu a na střední průmyslové škole potravinářské chemie v Praze; v letech 1948 až 1953 byl ředitelem gymnasia na tehdejší Lobkovicově náměstí v Praze. Od roku 1955 pracuje na ministerstvu školství a kultury, kde zastává funkci inspektora-metodika pro matematiku a fyziku na středních školách. Ve své činnosti na ministerstvu dovede plně a úspěšně využit svých bohatých pedagogických zkušeností, odborných znalostí a svého širokého rozhledu na prospěch naší školy, zejména pak pro vyučování matematice a fyzice. Usiluje o to, aby se oběma těmto předmětům učilo v souladu s vývojem vědy a s požadavky technické praxe; v tomto smyslu si získal zejména zásluhy při vypracování učebních plánů a osnov pro ty třídy středních škol, které jsou zaměřeny k programování a k práci u počítačích strojů.

Soudruh Bartůňek pracuje nejen v Jednotě čs. matematiků a fyziků, nýbrž i v redakčních radách Matematiky ve škole a Rozhledů matematicko-fyzikálních, v ústředním výboru fyzikální olympiády, v komisi pro modernizaci vyučování matematice a fyzice a jinde. Všeobecně je známa nejen jeho píle, nýbrž i jeho jemné citění a taktní jednání, pro něž si získal obecnou vděčnost i oblibu. Přejeme mu do příštích let života mnoho zdraví, spokojenosti a dalších úspěchů.

Ladislav Krkavec